

2. IX. 1930

Millî his ile dil arasın-
daki bağ çok kuvvetlidir.
Dilin millî ve zengin
olması millî hissin in-
kızafında başlıca müessirdir.
Türk dili, dillerin en zengin-
lerinden; yeter ki bu dil,
şuurla işlensin..

Ülkesini, yüksek istik-
lâlini korumasını bilen
Türk milleti, dilini de
yalancı diller bozmuşlu-
ğundan kurtulmalıdır.

Gazi M. Kemal

R A P O R

Üçüncü Türk Dil Kurultayının "Güneş - Dil teorisi ve dil karşılaştırmaları" komisyonu, gerek Kurultay umumî toplantılarında ve gerek komisyonda Türk ve ecnebî dil âlimlerinin yüksek tezlerini dinlemiş, komisyonda Türk ve ecnebî âlimlerinin münakaşa ve mütekabil izahlarını göz önünde tutmuş ve bunlara istinaden şu neticeleri tespit etmiştir :

1.- "Güneş - Dil" teorisi, lengüistik âleminde esaslı bir devrim yapacak mahiyette tamamiyle orijinal, enterasan ve derin bir teoridir.

2.- Bu teori, yalnız lisanîyat meseleleriyle değil, aynı zamanda en geniş ve en çetin antropoloji, arkeoloji, istuvar, preis-tuvar ve biyo - psikoloji meselelerinin halliyle de ilgilidir.

3.- Şimdiye kadar klâsik lisanîyat ilmi, güneşin beşer dilinin menşei üzerindeki derin tesirlerini gereği gibi hesaba katmayı düşünmemiş ve bu mühim âlimi ihmal etmiştir.

4.- "Güneş - Dil" teorisinin tevsiki hususunda Türk âlimlerinin mesaisi çok büyük ve mühimdir. Bilhassa Türk ve İndo - Çropeen dil grupları arasında bu teoriyi ilmi metotlara uygun bol misallerle izah yolunda yapılmakta olan ve muayyen kanunlara müncer olmak kabiliyeti gösteren etütlerin devamı temenni olunur. Aynı zamanda bu metoda göre

Türk ve Hamito - Semitik dil gruplarının mukayesesi yolundaki çalışmalar da ileri götürülmelidir. Bu sayede bugünkü lügüistik yeni bir istikamet almış olacaktır.

Komisyonunda bulunan bütün ecnebî âlimler, Türkçenin derin ve esaslı surette tetkiki yapılmaksızın İndo - Öropeen ve Hamito - Semitik dillerin ve umumiyetle lisanîyatın tetkiki noksan kalacağına müttetik-tirler.

5.- Komisyonunda bulunan ecnebî âlimleri arasında "Güneş - Dil" Teorisini tanımakta bulunan bir kısım, pek çok noktalar üzerinde Türk arkadaşlarının görüşleriyle mutabakatlarını bildirmişlerdir. Diğer ecnebî âlimleri bu kadar az bir zamanda "Güneş - Dil" teorisinin tamamıyla tetkiki mümkün olmayacağını dikkate alarak, memleketlerine avdetlerinden itibaren Türk Dil teorisi üzerindeki tetkiklerini esaslı bir surette derinleştireceklerini beyan etmişlerdir.

Aynı zamanda komisyonunda bulunan bütün ecnebî âlimler, "Güneş - Dil" teorisini mevzu ittihaz ederek etütler neşreceklerini vadederler ve Türkiyenin yalnız dilcilik sahasında değil umumî kültür sahasında da yepyeni bir hızla mücehhez bulunduğunu ilim dünyasına tanıtmaya kendilerine bir borç saydıklarını bildirirler.

6.- Komisyonun Türk ve ecnebî azası gelecek Dördüncü Türk Dil Kurultayının toplanacağı zamana kadar "Güneş - Dil" teorisine ait tetkiklerini birbirine bildirmek suretiyle müşterek mesaiye bulacaklardır.

Komisyon, bu esasları tespit ettikten sonra, Kurultay umumî heyetini, Türk Dil Kurumunun sarfettiği ilmi mesaiden dolayı teşekkür etmesini ve bu mesainin devamı hususunda teşvikte bulunmasını teklife mütefikane karar vermiştir.

İsmet İnönü
Tayal Ahmet Aykay

Dr. Sıvaylı
H. Resit Çoukuk
K. Silacı

Ma. N. Şişir
Erişantalmi
E. Ç. Keleş-Tala

N.S. Naim Enat

A. Sıvaylı
Plüjateff

Y. Ç. Kılınç
J. Metin
M. J. Sıvaylı
F. Güler

A. Kocay
Alexis Bonnel

İsmet İnönü
A. İnönü
Ahmet Cevat Emre

Handwritten vertical notes in Turkish script, possibly indicating dates or administrative actions.

Handwritten vertical signature or name, possibly 'Sıvaylı'.